

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria limbii maghiare I

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limba maghiară și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura maghiară
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria limbii maghiare I					Codul disciplinei	LLM3126
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. dr. Fazakas Emese					
2.3. Titularul activităților de seminar			lect. dr. Zsemlyei Borbala					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Obl	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				56	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Proiector Calculator
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Proiector Calculator Boxe pentru materiale audio Xerocopii

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	C3.1. Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lingvistic al limbii materne – definirea și exemplificarea conceptelor, domeniilor și metodelor lingvistice de bază, a structurii și funcționării limbii materne în sincronie și diacronie C.3.2. Explicarea și interpretarea realității lingvistice contemporane și explicarea principalelor linii de evoluție a limbii materne, a diferențelor dintre normă și uz
Competențe transversale	CT2. Relaționarea în echipă, comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște noțiunile de bază ale istoriei limbii.
------------	---

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Aptitudini	Studentul este capabil să se orienteze în perioadele istoriei limbii.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent și să analizeze schimbările diacronice ale limbii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Analiza datelor istorice a limbii materne și folosirea metodelor comparative
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">Fenomenele istorice ale limbii care determină schimbarea, dezvoltarea limbilor; se pune accent nu numai pe tendințele generale și specifice ale dezvoltării unei limbi, ci și pe aceea care determină schimbările lingvistice viitoare Scopul seminariilor este de a familiariza studenții cu bazele lingvisticii diacronice. Astfel se analizează texte din diferite perioade

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: ce este istoria limbii, legătura între sincronie și diacronie, perioadele limbii maghiare; sursele lingvisticii diacronice	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
2. Metodele folosite în cercetarea diacronică și legătura dintre lingvistica diacronică și alte domenii științifice	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
3. Istoria ortografiei maghiare (probleme generale; ortografia în Evul mediu)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
4. Istoria ortografiei maghiare: dezvoltarea ortografiei de la Evul Mediu până în zilele noastre	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	lucrare
5. Problematika generală a tendințelor de schimbare lingvistică (tradiție și noutate, tipurile tendințelor de schimbare, răspândirea schimbărilor)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
6. Motivele și scopul tendințelor de schimbare (caracteristicile generale ale motivelor și scopului tendințelor de schimbare; rolul limbilor străine în dezvoltarea limbilor – probleme generale)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	lucrare
7. Motivele și scopul tendințelor de schimbare (influența limbilor străine reflectată în sistemul limbii)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

8. Motivele și scopul tendințelor de schimbare: rolul sistemului limbii în dezvoltarea limbilor (limba vorbită ca motiv intern; analogia; omonimia; contaminare de formă și sens)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
9. Motivele și scopul tendințelor de schimbare: eficiența comunicării (aspirație spre eficientizarea comunicării; estetică lingvistică, delectare și stârnirea curiozității)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
10. Motivele și scopul tendințelor de schimbare (rolul economiei lingvistice)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	lucrare
11. Fonetica istorică: concepte și fenomene generale; tipurile de schimbare fonetică și motivele lor; istoria sistemului consoanelor în Evul Mediu	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
12. Fonetica istorică: istoria sistemului consoanelor (schimbări asociative, schimbări specifice limbii maghiare); istoria sistemului vocalelor (vocalele scurte)	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
13. Fonetica istorică: schimbarea sistemului diftongilor și istoria sistemului vocalelor lungi;	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	
14. Cele mai importante fenomene, concepte ale lingvisticii diacronice, pregătirea examenului	metodă frontală combinată cu metodă de dialog	

Bibliografie

Benkő Loránd: *A történeti nyelvtudomány alapjai*. Bp., 1988.

Fazakas Emese: *Bevezetés az általános és magyar nyelvtörténetbe*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2017.

Kiss Jenő, Pusztai Ferenc (szerk.): *A magyar nyelvtörténet kézikönyve*. Tinta könyvkiadó, Budapest, 2018.

D. Máta Mária: *Nyelvünk élete*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

8.2 Seminar		Observații
1. Seminar introductiv. Dictionare, monografii. Dictionarul istoric al limbii maghiare (Nyelvtörténeti szótár), Dictionarul istoric al limbii maghiare din Transilvania (Erdélyi magyar szótörténeti tár), Régi magyar glosszárium	Dialog, dezbateré	
2. Elemente lexicale vechi in texte straine (bizantine, mohamedane, latine)	Prezentare sustinuta de catre studenti, dezbateré	
3. Primul text maghiar: Halotti beszéd és könyörgés	Prezentare sustinuta de catre studenti, dezbateré	
4. Prima poezie maghiara: Ómagyar Mária-síralom	Prezentare sustinuta de catre studenti, dezbateré	
5. Cronici din sec. 15	Prezentare sustinuta de catre studenti, dezbateré	
6. Cronici din sec. 16.	Prezentare sustinuta de catre studenti, dezbateré	
7. Primele gramatici ale limbii maghiare	Prezentare sustinuta de catre studenti, dezbateré	

Bibliografie

Fazakas Emese: *Bevezetés a magyar nyelvtörténetbe*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2007.

Kiss Jenő, Pusztai Ferenc (szerk.): *Magyar nyelvtörténet*. Osiris, Budapest, 2003.

Madas Edit: „Látjátok feleim ...”: magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. század elejéig. OSZK, Budapest, 2009.

Szathmári István: *Régi nyelvtanaink és egységesülő irodalmi nyelvünk*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1964.

www.nyelvemlekek.oszk.hu

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean.

Vezi fișele disciplinelor de la Universitatea din Budapesta (ELTE), Szeged și Debrecen (Ungaria)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Un text cu structură logică, coerentă, folosirea adecvată a conceptelor, cunoașterea fenomenelor În cursul semestrului studenții vor avea de pregătit 3 teme de casă. La fiecare temă nota minimă obținută este 5. La sfârșitul semestrului fiecare student primește un text pe care-l analizează după criteriile stabilite la curs.	3 lucrări în timpul semestrului (50%) + o lucrare pregătită acasă, prezentată oral la sfârșitul semestrului (50%)	65%
10.5 Seminar	Un text cu structura logica si adecvata, folosirea adecvata a terminologiei, cunoasterea si prezentarea fenomenelor Pe parcursul semestrului fiecare student trebuie sa participe la prezentarea unei teme de seminar	Prezentarea unei teme de seminar	35%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> folosirea adecvată a conceptelor, cunoașterea fenomenelor la fiecare lucrare, test minim 5 			

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

								

Data completării:

22.01.2025.

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Daa avizării în departament:

30.01.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului